

ПРОФЕСОР СТЕФАНА ДИМИТРОВА – ЗАБЕЛЕЖИТЕЛЕН УЧЕН И ЧОВЕК

Дълги години съм имал щастието да общувам на езиковедското поле с проф. Стефана Димитрова, която винаги ме е учудвала и учудва най-дълбоко със своята изключителна компетентност на лингвист от най-висока класа, осведомена по всички клонове на граматиката в теоретичен и практичен план, по общо и сравнително езиковедство, по езикова семантика, по детска реч, по пресупозиция на езика, по социолингвистика, по лексикография, по езикова демагогия и др. Десет години сме били заедно съвместители в катедрата по руски език на Шуменския университет “Епископ Константин Преславски”, оглавявана от нея умело и най-авторитетно. Там израснаха редица млади учени с богата лингвистична продукция под нейното непосредствено и най-благоотворно въздействие. Именно Шуменският университет ѝ присъди най-заслужено почетната титла “Доктор хонорис кауза”.

След 1985 година, когато напуснахме Шуменския университет, съм слушал нейни лекции по руска и американска лингвистика в Полша, Русия, Чехия и у нас, а вече няколко години сме заедно членове на Специализирания научен съвет по езиковедство при ВАК, където тя често изнася много задълбочени рецензии и изказвания за дисертации и хабилитационни трудове на различни езици и с твърде сложна проблематика. В Охайо (САЩ, 1994 г.) излезе нейният капитален труд “Исключения в руском языке”, за който публикувах рецензия, която завършвам с думите:

Труд Димитровой многоаспектен и может быть полезен и для лингвистов, и для компаративистов, и для методистов, и для стилистов. Нет сомнения, что его издание – очень радостное явление в русистике, а тот факт, что он опубликован в США, является признанием его ценности [“Russian Language Journal”, Michigan 1995, № 162-164, p.361].

Трябва да прибавим, че проф. Димитрова е член на Асоциацията на американските русисти.

Може уверено да се каже, че всичко, до което се докосва нейното перо или което е обект на нейното устно слово, поражда с всеотдайното познаване на разисквания проблем. И това, което е много рядко при учените, – проф. Димитрова притежава завидния талант не само да пише убедително и задълбочено, но и да говори увлекателно и сладкодумно по най-сложни въпроси на лингвистиката.

Разбира се, че Стефана Димитрова като аспирантка на световноизвестния учен в Москва проф. В.Звегинцев е имала щастливата възможност за висока езикова школа (неговият портрет е винаги на стената в кабинета на Димитрова в Института за български език), но и самата тя се оказва рядко талантлив езиковед, който продължава да работи много плодотворно в различните клонове на лингвистиката. По семантика тя води спецкурс със студентите от Руска филология в Софийския университет “Св. Климент Охридски” и в Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”, участва с ценни статии в различни езиковедски сборници по лингвистика на текста, по езиков менталитет, в юбилейни сборници, посветени на кръгли годишнини на университети и на наши известни езиковеди, в различни езиковедски списания у нас и в чужбина. Навсякъде, където се представя като лектор за една или няколко години (в Полша и в

Германия), проф. Димитрова оставя ярки следи като голям учен и като благородна личност. От нея се учат всички, които правят някакви начални или напреднали стъпки в езикознанието. Тя винаги е най-висок образец на Учен и Човек и България може да се гордее, че проф. Димитрова ни представя на всички езиковедски форуми у нас и в чужбина (бил съм свидетел, например, как в Полша тя е изнасяла основния доклад и се е изказвала най-компетентно по почти всички други доклади), че нейните многобройни трудове са фундаментални по разработка на научната проблематика, по богатство на мисли, по познавателна стойност на съдържанието, по яснота и прегледност на езика, по оригиналност на езиковедските идеи.

Дано Съдбата бъде милостива и ѝ отпусне още много години здраве и плодотворен живот за радост на всички нейни благодарни ученици и последователи!

доц. д-р Константин Попов